

Передплата

за «РУСЛАНА» вносять:
 в Австрії:
 на цілий рік . . . . 20 кор
 на пів року . . . . 10 кор
 на чверть року . . . . 5 кор
 на місяць . . . . 1-70 кор
 За границею.
 на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.
 Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Балтійська зустріч.

(X) Мимо всяких заперечувань таки відбула ся зустріч царя Миколи з цісарем Вільгельмом на Балтійськй морі у фінляндській пристані Борґо. Цар був гостем цісаря Вільгельма на его судні «Гогенцолерн». Від почину теперішньої війни російско-япанської, себ то від лютого 1904. р. цар не сходив ся з великими володарями європейськими а проживав на самоті в Петергофі, де зустрічав ся лише з урядовими личностями і з своєю сім'єю. Доперва минувшої суботи вечером виїхав на Балтійське море, де тепер цісар Вільгельм пробуває в позороті з шведскої подорожи. Цісар Вільгельм є отже першим володарем, з котрим побачив ся цар після великого перевороту Росії. Як ми вже вчера зазначили, має ся зустріч далекосяглу політичну вагу, є доказом приязни і довіри між обидвома монархами, а се має чимале значінє для Росії в її труднім положеню. Росія бачить дуже добре, якої ваги для неї в теперішній хвилі є ся обставина, що она не потребує тривожити ся західною границею своєї держави і зовсім безпечна тут з боку Німеччини. Невтральність Німеччини в теперішній хвилі є для Росії важним доказом мирної політики цісаря Вільгельма, котрий мимо всякої примани не дав ся вивести із сего становища.

Німеччина має дійсно важні поводи держати ся сеї політики мимо важних поражень російського оружя і мимо внутрішнього розкладу в російській державі, хоч давнійше Росія нераз давала причину Німеччині до невдоволення. Становище теперішнє Англії є виразно неприхильне супроти Німеччини і нема певности, щоби єї відносини поправили ся.

Се одно лише ясно, що керманичі німецької політики приневолені числити ся з

політичним настроєм Англії, котрий нині ще не віщує нічого вельми лихого, але в недалекій будуччині може довести до поважних наслідків. Правда, що Росія після страшних поражень і наслідком внутрішнього розладу довшого часу буде потребувати до такого скріплення, щоби могла брати діяльну участь у великій політиці світовій. Одначе мимо своєї хвилевої немочи всеж таки Росія остане великою державою континентальною, з котрою особливо Англії, яко сусідка в Азії буде приневолена числитися ся. А чим більше заострюють ся взаємини між Англією а Німеччиною, тим більше Німеччина змагатиме до добрих взаємин з Росією. Така політика Німеччини згідна зівсім з давніми традиціями Гогенцолернів. Цісар Вільгельм I. перед смертю ще наказував піддержувати добрі взаємини з Росією, а в тім напрямі ділав і Бісмарк, хоч для усмирення російської гордовитости заключив союз з Австрією, та навіть по своїм уступленю остерігав перед тим, щоби російські взаємини понехувано задля розбуджених тоді почувань для Англії. В останних часах виявило ся, що політика Делькасе з підмогою Англії змагала до витвореня великого союзу проти Німеччини. Нині та гадка стає мрією неосущимого, а Німеччина, маючи забезпечену приязнь східного сусіда, може бути спокійна.

Зустріч на Балтійськй морі має велике значінє для заграничної політики в будуччині. Важною обставиною є, що від царя виїшла перша понука до сего зїзду і до сего привязує Німеччина велику вагу. Коли цар відчуває потребу зустрінути ся по таких страшних невагодинах з німецьким цісарем, то сим зазначає, що союз француско-російський втратив зовсім своє значінє, а політика Александра III., котрий перед двома десятиліттями демонстрував з францускою фльотою в Кронштаді а ро-

сійскою в Тульоні і їздив до Парижа, вже погребана. Нині вже францускі загорільці не можуть маячити про боротьбу на два фронти і для того балтійський зїзд монархів можна вважати певною порукою європейського мира.

Француско-російський союз обезпечує Францію лише перед повним відокремленєм, щоби могла она спокійно розвивати у внутрі свій добробит а поза границями своєї колонії. Із зустрічею в Борґо щезла мара великого союзу Франції, Англії і Росії проти Німеччини, про котру думає Делькасе.

Але так само не можна думати, мовби зїзд цісаря Вільгельма з царем був виміреним проти Япанців, або має замір напирати на япанські вимаганя при мирових переговорах. Се було би зовсім хибно. Німеччина протягом усеї війни російско-япанської намагала ся удержати найбільше строгу неутральність, бо їй залежить на тім чимало, щоби не зражувати собі держави, котра на водах великого Океана нині має необмежену владу. Навпаки задачею німецького цісаря було, піддержати царя в думці про потребу закінченя війни і доведеня до мира і для того сей зїзд має світове значінє політичне.

Балтійський зїзд має одначе і для внутрішньої політики Росії важне значінє. Певно, що зближенє цісаря Вільгельма до царя вельми подвигнуло значінє пригнобленого російського самодержця. Але не можна ані на хвилю припустити, щоби цісар Вільгельм, хоч він не дуже одушевляє ся парламентаризмом, дораджував цареві піддержувати чиновництво і самодержавіє. Одначе при всій тій вдачі особистій Вільгельма є се річ певна, що й він заподто є повітним монархом і признає потребу конституційного устрою та вважає парламент найпригіднішим способом для контролі чиновництва. Задля того не можна зовсім

„ЕДУКОВАНА“.

(Спомин з молодих літ).

(Конець).

Панна Фільца була дуже образована, чи, як то повідала єї мамця, „едукована“. Читала богато, а ще більше заголовоків знаменитих книжок проголошувала при кожній нагоді на пам'ять, чим — натурально — страшно „імпонувала“ гімназьяльній молодезі, котра поза латиною, грекою і рівнянями о «х» невідомих, мала ще на полі літератури і прочих наук „Nn“ невідомих. Яким чудом ми полюбили ся — не знаю. Пам'ятаю лише те, що подобали ся у мене: ориґінальна „фізіс“ і „вірші“. Ах, бо я вже тоді писав-складав вірші, котрі перелітали з рук до рук по б-ській кітлині і в неоднім прекраснім оці витиснули сльозу — не думай, злобний читачу, сльозу милосердя над тими „віршами“ — ні, сльозу співчуття з моїми героями, тими півстатуальними постатями, котрі я змальовував в молодечих творах.

Досить, що полюбила мене тота моя „едукована“. Раз — а було се на коврі розкішної травиці, серед золотокосих піль — попросила мене о „вірш“. Тоді то написав я для неї ек-

абуріо чи інакше на коліні (генії все пишуть на колінах!) перший в житю особистолюбивний вірш, котрий зачинав ся:

Тобі, щось все задумана, бліда,
 Як в небесах тота зьвізда, —
 Тобі, що хочеш вічно лиш любить,
 Що без любви не змієш навіть жить...
 і пр. і пр...

„Поезію“ тоту сховала „на серцю“ і обіцяла вивчитись єї на пам'ять. Зараз таки виплатила готівкою капіталик, який звичайно побирають за такі річи молоді барди від своїх голубок.. Добре було колись і те..

І жили ми як „птиці небесні“, як голубів пара. Вона, здавалось мені, була воплощенєм ангельської доброти. Зі своїми „мудрощами“ не виривалась передімною ніколи; може не хотіла. В кождому разі було нам добре: я писав для неї вірші цілими копами, вона платила знов своєю монетою.

Довго вже тягла ся межи нами тота любов. Я привик до єї поцілунків і горячого пригортаня, як до насущного хліба. Без них ставало мені ніяково. Раз мамця запитала мене, що думаю діяти з єї Фільцею. Я відповів, — як порядному „кавалірові“ личить, — не надумуючи ся, (деж там молодому чоловікови надумувати ся!), що думаю „поважно“ і зараз та-

ки попросив о руку і серце, (котре вже і так захопив!) панни Фільці, тії „едукованої“. Про яку небудь „мамону“ й гадки не було, бо Фільця була гола, як народно-руський фонд. З тої пори бував я в хаті обожаної в характері нареченого (гесте: уреченого!). І плвли нам дні солідко — кармельково. Моя Фільца читала і ставала щораз то більше образована. Хто би був сказав, що ми коли розійдемо ся, тому був бим відповів — байка! А преці..

Раз — у великий пієт — устроїли мої товариші приватну аматорську виставу. Мій товариш прислав до мене карточку, запрошуючи до уділу в тій виставі. Я прийняв запросини. Вистава відбула ся по двох неділях і випала під кождим зглядом знаменито.

На другий день приходжу до моєї Фільці. Ов — зміна!!! Фільца прийняла мене холодно: ледво подала руку. Мамця подивилась на мене остро, відтак запитала:

— А де ж то, панцю, так бували, що не з'явили ся до нас вчера?..

— Я був на аматорській виставі. Сам навіть мав там важну роллю! — відповів я здивований.

А мамця — скок до мене.

— Пане! — каже — ви нас ошукуете! Знаємо про все!.. А чого ви лазите до якоїсь ци-

думати про се, щоби зустріч цесаря Вільгельма могла натхнути царя в змаганю до піддержання самовлади. Цар витав могутнього сусіда яко гостя свого недалеко Кронштаду і та зустріч додасть цареві більше смілости вюлити оправданим домаганям народів до переведеня внутрішнього перестрою російської держави, не стягаючи на себе підзору, мовби підлягав примусови. Тим то і для внутрішньої політики російської не остане зїзд царя з цесарем Вільгельмом без наслідків.

Розумний польський голос.

(Конець).

Хотай навіть всі двірські обшари, що до одного, в цілій східній Галичині обсаджено польськими хлопами, то і се не утворило би ще більшости Поляків, бо щож значить 12 до 20 польських родин, осілих на однім бувшій дворі, отриманим з місцевою громадою, в якій мешкає 200 до 300 руских родин. До того нема певности, чи тих кільканайцять польських родин на завіжди остане в посіданю набутої землі. Бо вже тепер лучає ся, що осілі на розпарцельованих двірських обшарах Мазури відпродують з зиском свої посілости місцевим руским хлопам, які зразу не могли рішити ся на купню землі. Ті самі Мазури набувають знов посілости в иншій свіжо парцелюючій ся маєтности і знов відпродують їх. З часом може витворити ся ціла кляса спекулянтів, особливо колиб парцеляційний Банк, як сего жадають декотрі, виключав або обмежував місцеве руске населеня від набуваня землі з двірських обшарів. Було би се премією для таких спекулянтів, а і жиди при тім добре обловили би ся.

Але передовсім таке поступоване було би шкідливе для нашої народовой справи, бо витворило би доперва в грізній степені антагонізм межи обома народностями, замешкуючими наш край, якого ще, дякувати Богу, у нас нема. Примір таких милих відносин маємо в деяких західних провінціях Австрії, де мешкають Німці, помішані з Чехами або Словінцями. Се правдиве пекло, коли мешканці одної громади і одного повіту ненавидять ся взаємно.

Коли отже вже мусимо жити в однім краю з Русинами, то нероздуваймо не потрібну взаємну ненависть. Знаю добре характер Поляків і Русинів і маю се пересвідчене, що з часом виносиме пожитя межи одними а другими може витворити ся. Нехай ся тільки все вишумить. Однак не треба давати підстави до справедливих взаїмних жалувань. Доси не мали Русини жадної раси, немов би то Поляки з ними поступали несправедливо. Не ідїм за приміром Німців, які — а радше їх національно-демократичне сторонництво, — через

подюджуване свого люду викликали такий антагонізм межи мешканцями одного краю

Що посідане землі є підставою битю нашого народа і надією ліпшої будуччини, як се справедливо підносить автор статі в Gaz. ragodow-ий, я пересвідчений про се як найспільніше; нераз писав я вже про те і голошу се в кругах знайомих. Я сам є властителем кусня землі, сим тепер так названім „обшарником“, а сего кусня за нічо не хотїв би позбути ся. З парцеляційним банком не маю ніяких зв'язин. Тому висказую свій погляд зовсім безсторонно, кермуючи ся тільки загально-народним інтересом.

Тож хотай я пересвідчений, що найліпше було би, щоби двірські обшари удержали ся як найдовше в польських руках, особливо у східній Галичині, бо один сільський двір польський більше причиняє ся до наданя криви польського, як тих кільканайцять мазурских родин, осілих на его місци, то однак муну признати, що висша konieczність примушує до поступового розпарцельовуваня двірських обшарів, щоби сільське населеня, яке множить ся чимраз більше, а не находить иншого занятя в краю, могло набути потрібної ему землі. В сій цілі найліпше було би, щоби з кожного двірського обшару відпродувано відповідну часть землі. Але коли не завіжди дозволяють на се відносини, мусять деякі і цілі обшари піти на парцеляцію. Се є суцільно-економічна konieczність і з тим треба погодити ся. Тому парцеляційний Банк, яко улекшуючий сю акцію, є потрібний і колиб его не було, то належало би его утворити. Легко є продати цілий табулярний маєток в цілости, але его частину і то в дрібних парцелях можна тільки за помічю інституції, примінені спеціально до сего. Що така інституція, будучи фінансовим підприємством, не може кермувати ся політичними зглядами, се ясне.

Тому дивними видають ся вимаганя від парцеляційного Банку, щоби польську землю не віддавав в чужі руки. Радше належало би звернути ся против тих, що сю землю продають добровільно. Се, що парцеляційний Банк дотепер продав межи руских хлопів, є нічим супротив того, скільки землі перейшло вже з рук польських властителів в руки жидів і Німців. Таких осудити повинна строго публична опінія, котрі чи то неуримовані, чи то навіть змушені критичним положенем маєтків, але наслідком своєї легководушности, дїннїства, життя над стан і т. п. обставини, продають чужим батьківську землю і сим ослаблюють силу цілого народа. Але не чїпати ся тих, які се, що є на продаж, в найліпшій вірі купують і вимагати від них доперва складаня рахунку.

Маніфест зїзду земців в Москві.

«Сам цар візав нас 19. червня до спільної праці, і ми тому зберемо ся, не уважаючи за потрібне, просити Вашу Експеленцію о дозвіл» — сі слова поручив поліції переказати московському генерал-губернаторови Головину, президент земства в Москві і председатель зїзду земців. І мимо заборони властей зїзд земців відбув ся та ухвалив між иншим видати маніфест до російського народу. Зміст маніфесту, котрий в послідній редакції появить ся в сих днях, є ось який:

Маніфест починає ся згадкою про зїзд земців, який відбув ся минулого року від 6. до 9. падолиста в Петербурзі. Тяжкі часи, які Росія пережила, і стан, в якім нині се находить ся, нещаслива і вельми непопулярна війна разом з її погромами, розрухи у внутрі краю, податковий гнет, під котрим угинає ся народ, безуспішні змаганя правительства, аби здусити строгими способами зростаюче невдоволеня, а заразом свідомість, що правительство не в силі саме найти вихід з загального і незвичайно тяжкого положеня — ті всі обставини стали причиною, що члени земств порішили спільно нарадити ся над середниками і способами ратунку вітчизни. Наслідком сего відбув ся зїзд в Петербурзі.

Зібрані на зїзді відпоручники земств прийшли до пересвідченя, що головною причиною пануючих відносин є політика бюрократії, котра вводить в блуд весь край в найважніших хвилях політичного життя, давить кожду прояву свободи думки і переконань, старає ся недопустити до чинної співучасті населеня в розв'язці некучих справ і при помочи загально пануючої «опікуючої» системи скривлює кожде свободне, патріотичне змаганя, яке має на меті добро вітчизни. Зїзд жадав усуненя самоволї поліції і урядників, знесеня нерівности прав, задля котрих найбільше терпить селянський стан, наданя свободи слова, праси і зборів, вкінци жадав, аби над фінансовою господаркою і діяльністю адміністраційних урядників мали контролю вибрані народом мужі довіря, котрі би брали також участь з законодавчих роботах. Лише на тій дорозі, зв'язав зїзд, можна думати про уздоровленя вітчизни.

Дня 18. лютого 1905 появил ся вкінци найвищий указ, який зарядив скликанє народного представительства, однак не того, що его поручав зїзд земств, але чисто дорадного збору, котрого привілеї обмежували ся лише до співучасті в приготівляючих працях законодавчих. Від того часу минуло знова пять місяців, а загальне положеня ще погіршило ся. Наміри і добра охота, означені в найвищим указі, остали невиконані, або дорадниками корони визискані як раз в противнім напрямі; надужитя бюрократії радше змогли ся, чим зменшили. — Край перестав вірити, аби правительство було в силі найти дорогу ратунку. Проявило ся загальне обуренє. Вибухли розрухи, а небезпеченство приняло такі розміри, що кождий горожанин засуджений виключно на власні сили. До сего прилучили ся воєнні події, страшний погром під Мукденом і знищенє фльоти в однім дни, фльоти, котра з причини свого лихого стану, з гори була признана на заглядю. В тім тяжкім нещастю порішили мужі довіря з земств і міст звернути ся прямо до престолоа.

Маніфест представляє дальше приняте в палаті в Петергофі депутації земств і міст і подає відовід царя, яка звучала коротко: „Покіньте всі сумніви; народна репрезентация буде покликана“. А однак — зазначає дальше маніфест — воля цара не сповнила ся. Вправді оброблено проєкт закона, звісний доси лише з приватних інформацій, але се проєкт невиконаний, котрий не творить народного представительства в правдивім того слова значіню. Поліція і бюрократія тепер, як і перед тим розвиває в кождім напрямі свою діяльність, аби здавити всяку акцію. Зїзд має проте намір свідлати в мировій дорозі в приверненю порядку і відродженю вітчизни. Мусимо бороти ся — кличе маніфест — не осібно, а всі разом за наші пра- а. Всі земці і населенці міст мають одну спіль-

ганки чи жидівки — Мельпомена? Так ділають чесні люди?...

— Алеж пані!... Звідкиж се у вас циганка чи жидівка, колиж я такої Мельпомени не знаю!...

— Щооо? І ви ще сьмієте завдавати нам брехню і то в живі очі? Фільцю, подай-но карточку.

Фільця подала.

— Я знайшла єї вчора на помості по вашім відході; випала відай з кишені. Не думаюч, що маєте передімною тайни, я й прочитала — сказала Фільця.

На карточці стояло чорне на білім: «Товаришу! Знаю, що ти здавна вже любиш Мельпомену, запрошую тебе до себе в хату, поговоримо дещо на сю тему, а може й запросимо єї в наші пороги, що бувало давнійше і в Тебе... Здоров — улюбленнику музи!

Твій Богдан.»

Прочитавши ті слова, я розсміяв ся гоме- ричним сьміхом.

— А, ви ще сьмієтесь?... Ну, дивіть ся люди... він ще сьміє ся!... — кричала мамця.

— А сьмію ся, поки є з чого сьміятись... — відказав я, заходячи ся від сьміху. — Таж се, прошу пані, власне запросини товариша — старі запросини — до участі в виставці, таки у тій вчерашній!... Ха, ха, ха, ха!...

— Щооо?... А Мельпомена?... Чи се також аматорска виставка? — запитала мамця.

— Мельпомена? сеж муза-опікунка драматичної штуки, спеціально-ж трагедії! — відповів я.

— Яяяя?... Фільця про те не зналаб? вонаж преці едукована!...

— Слідно, прошу пані, що панна Фільця «нескінчено» едукована! Найже краще «покінчить» направду тоту едукацію! Моє поважанє!...

Мамця і «едукована» єї донька «зробили великі очі». Я забрав ся і «пустив» любов в цимбали.

А пішло тільки — о «байку»!

Мої ви красні, образовані панночки! Читайте й ви часом і навчайте ся дечому навіть і з «мітольоґії», бо тоті старинні боги і богині (тут не вважаю на першенство дам божої породи, бож і самі боги носили ся так неетикетально, що аж фе!) — вони, кажу, мстять ся еще й нині за те, що занедбано їх культ на землиці — а месьт їх немела. Тому увага, панянки, пташата мої дорогенькі!

Львів, 1895.

Н О В И Н К И.

ну мету, а се здобути правдиву народну репрезентацию, котра вийде з загальних виборів. Най нам буде вільно злученими силами стремити до ціли, в спокою відбувати збори, публично радити над потребами краю, без боязни перед тими, котрі стараються се му перешкодити. Прецінь се не противить ся законам, если населеня буде радити над своїми потребами. Вказано нам дорогу мира; она мусить довести край до порядку, без потрясень до потоків крови і без змарнованих чисячів жертв.

Праса про зїзд цісарів.

Францускі дневники в своїх коментарях про зїзд царя з цісарем Вільгельмом углядняють більше «француску квестію», чим «східне питанє» та російську кризу. Echo de Paris твердить, що цісар Вільгельм наставав на зїзд, бажаючи доскулити Франції. «Треба повянти», виводить Echo, «що при теперішніх обставинах конверзація межі нашим союзником і монархом, що є нашим ворогом, не може означати доситьчужиня для Франції. З того можна заключати, що номимо німецько-францускої згоди в сираві Марока, почуваня цісаря Вільгельма супротив Франції остали нещирими. Цісаря заалармувала вістка, що Росія хоче заключити союз з Японією. Чотиродержавний союз Японії, Росії, Англії, Франції, до якого пристала би також Америка, мусів би довести до цілковитої ізоляції Німеччини. — Figaro пригадує, що старий цісар Вільгельм батькови теперішнього царя при зїзді в Штетині дав таку пораду, в наслідок якої Олександр III повернув домів єще завзятішим автократом. Не можна твердити, що при змінених відносинах цісар молодому цареві міг би подати такі самі ради. Певним є, що цісар Вільгельм є гордий з того, що він як один з перших звернув увагу на жовту небезпечність.»

З Петербурга доносять про велике вражінє, яке зробила стріча монархів так в політичних кругах, як і в прасі. «Новое Время» каже: Хотяй склад супроводячих царя осіб вказує на приватний характер стрічи, то все таки особиста виміна гадок обох монархів може знатно вияснити становиско Німеччини в завилій східно-азійській квестії, яка прибирає для Європи прямо немилу форму. Не можна спускати з ока, що Німеччина ледви схоче тепер як безучасний видець тревати супротив подій у східній Азії, а коли стріча цісарів є початком свідомого становиска суверенів європейських держав до тяжкої борби Росії против надходячої на Європу грози, то треба се тим більше цїнити, що ініціатива виходить від заступника судїдного нам народа, який з нами від давна звязчий приятією.

Природна річ, в першій лїві східно-азійске питанє завимало монархів, однак, як зачувати, розходить ся також о Францію. Говорять про се, що в тім зїзді зроблено початок до німецько-француско-російского союзу, якого завданя розтягають ся не тільки на Азію, але також на Європу і має відограти важну ролю в будучих мирових переговорах. Чи се захоплює не за далеко, покажуть вайблизші місяці. Але тут треба піднести, що стрічу попередила дуже жива виміна листів межі цісарем Вільгельмом а царем.

Ухвали петербурского зїзду передано цареві, а небавом потім вийшов указ з 12. грудня 1904 разом з заповідію скорого сповненя желань висловлених на зїзді земців. Лише про народну репрезентацию не було ні згадки в указі. Небавом нове страшне нещастє упало на Росію. Наспіла вість про упадок Порт-Артура і прийшло до кровавої стрічи межі поліцією і війском а робітниками, котрі в січні с. р. хотїли предложити свої желаня в Зимовій Палаті. Се викликало велике розбурханє не лише серед робітничих верстов, але і в цілім краю та дало сумну нагоду до розправ на зборах земств і «думи», в стоваришенях і на зібранях товариських, де ухвалювано ріжні протести.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просим наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залежностей та о приєднуванє нам нових передплатників.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Володимира князя руского; римо-кат.: Інокентія п. — В суботу: руско-кат.: Атиногена сьвмуч; римо-кат.: Марти дїви.

— **Читальня в духовній семінарії у Львові.** З кінцем шк. року Читальня укр.-русских богословів у Львові оголосила звіт зі свого стану. Буде він інтересний не лише для бувших єї членів, але і для світських людей, котрі жите питомців в семінарицких мурах можуть хибно представляти собі як монотонне, бездушне, посвячене виключно молитвам і богословским студиям. Тимчасом противно; молодий питомець приготував ся там не лише на доброго духовника, але й на ідейного горожанина, будучого провідника своїх парохіян. Средством підготовляючим до того є Читальня і Літ.-наук. Товариство. В Читальні було в минулім році 3 часописи і бібліотека з 1495 томами, а все майно єї представляло вартість 6.000 К. Головою Читальні був в минулім році п. Федів, а на слїдуючий рік вибрано п. Голянюка. — В тісній звязі з Читальнею стоїть Літер.-наукове Товариство, котре ділило ся на 4 кружки: богословський, літературний, славянський і суспільно-економічний. У всіх кружках відбували ся відчити, а по них слїдувала дискусія.

В дух семінарії у Львові існує також Товариство ошадности і позичок руско-українських богословів «Власна поміч», якого стан майна вносів в дні 31. мая с. р. 4.846-70 К, а оборот в послїднім році перейшов квоту 19 тисяч корон.

— **Осторога.** Найберунське бюро просить нас оповістити: Як нас дійшли поголоски, богато агентів вештаєсь по Галичині, підшываєсь під руске бюро та підмовляє наших робітників, проте ми сповняючи свій обовязок, отсею дорогою остерігаємо перед визиском. Ніхто най жадних підмов не слухає, а прийхавши до Найберуну най іде до бюро — де урядують Русини урядники, п. Стефанович або п. Стадник.

— **Вінчанє** п. Івана Комарьньского, концепіста дирекції залїзниць у Львові, з п-ною Стефанією Юсївною відбуде ся дня 8. серпня с. р. о 8. год. вечер в церкві св. Николая в Сокалі. — **Вінчанє** п. Петра Процика, окінченого богослова, з п-ною Марією Голейчуківною, відбуде ся дня 6. серпня в Розгірчу, п. Любичі. — **Дня 30. липня** відбуде ся вінчанє п. Миколи Іванчук, окінч. богосл. з п-ною Меланією Концевичівною, в церкві парохіальній в Ценеві, почта в Козові коло Бережан.

— **На сегорічну висилку дїтїй до Милованя** надїслали отсі Вп. Добродїї (в коронах): о. Е. Гузар зі складки в церкві СС. Василянко у Львові 30, Ольга Левичка з Винник 10, О. Стрийчанин 20, Петро Будзінський з Сокаля 10, Іван Коссак з Коросна 2, Василь Петровский з Риманова 3; разом 75 К. Доси зложено 943-12 К. За єї щедрї датки складає Товариство ваканційних осель щирю подяку. — *Ольга Барвіньска.*

— **Конкурс.** Видїл тов-а «Шкільна поміч» в Сокалі подає отсим до відомости, що поданя о принятє до бурси селянської ім св. о. Николая належить вносити до 10. серпня 1905. р. Условя принятя: 1) Отець (мати) ученика мусить бути членом товариства «Шкільна поміч» в Сокалі, і зобовязує ся платити точно з гори місячну олату по 16 К або по 21 К і видїлом означену скількість легумїан в натурі; тільки найбіднійші і найздібнійші ученики можуть бути принятї за зниженою доплатою; 2) при вступі зложити кожний новопринятїй питомець по 2 К на інвентар; 3) до поданя треба долучити послїдне свідощтво шкільне і свідощтво убожестве. — Від Видїлу тов-а «Шкільна поміч» в Сокалі: о. др. *Вас. Левичукій* предсеїдатель, *Иос. Сойка* секретар.

— **Дрібні вісти.** Товмацкі добра, з простором 3.000 моргів, перейшли на власність Янку Зайдмана, властителя Камінок в скалатским повіті, за ціну 2.100.000 К. Посередником при купнї був рабін з Чорткова, котрий заробив на тім інтересі 50.000 К. — У Львові в краєвїм видїлі відбувають ся наради управителїв повітових бюр посередництва праці Наради є довірочні. — Робітників підозріних о підвал нафтових законів в Бориславї перевезено з вязниці в Самборі до вязниці в Стрию. Судова розирала проти них відбуде ся в вересні. — В Чернівцях помер Яков Сімонович, емер. президент висш. краєвого суду у Львові в 78. році жита.

Всячина.

— **Стан засївів.** Часті дощі почасті спинили жнива, почасті захопили збіжє в покосах або в копах на полях. Жито позростало ся, почорніло і втратило о половину на вартости. Озима ішениця вже дозрїла і сипле ся, яра дозрїває на єї жнива хлїбороби покладають великі надїї. Если би дощ перенадає так часто як доси, то в деяких околицях Галичини настав би прямо голод. Сегорічні жнива заповідали ся краще як минулого року, але надїя по части завела. В послїдних часах упав град в повітах стрийским,

жидачівским, перемишлянським і підгаєцким та заробив величезної шкоди, яку обчислюють до 70% загальної вартости землеплодів.

— **Страйк будівельних робітників** у Львові покінчить ся імовірно тихцем, бо много робітників, аби не голодувати, повертає до праці. Заряд соціалістичної партії видав відозву до загалу страйкарів, аби не прогоняли від роботи тих, що ломлять страйк. Будівельні підприємці предложили вчєра угодовій комісії свої услїва з деякими уступками в користь робітників. Однак на вечірнім зборі робітників не прийнято предлоги і порішено дальше страйкувати.

— **Почесть для праці.** З Самбора доносять, що деякі студенти самбірської гімназії на час ферїй ваканційних повишуквали собі праці, хто яку міг. Ученики з пятої, шестої і семої класи наняли ся до роботи при будовах. Одні при будові мосту залїзничого працюють при бетонних роботах, другі при мулярці носять цеглу на «кізлах» і працюють радо та весело, щоби вільного часу не змарнувати на самім байдикованю. Праця та є для них і розривкою фізичною, бо природною гімнастикою, а при тім пізнають жите робучого людю, єго лихі і добрі сторони, при тім децо зароблять, бодай на перші видатки шкільні, як нові книжки, зошити і т. п., а найважнійше, самі ціле жите будуть шанувати працю і в скрутних хвилях не стали би безрадні, але уміли би собі дати раду. Хто брав ся до фізичної праці тоді, коли її не дуже потребував, сей не буде її бояв ся хопити, коли би потреба змушувала.

— **Місто Новий-Йорк** видасть в сім році на запомогу бідних 7.841.000 доларів. Така сама сума грошей іде на запомогу бідних в прочій части держави Новий Йорк. Державний контролєр Отто Кельсей обчислив, що держава Новий Йорк дає на добродїїні цілі 63% свого посередного доходу. На добродїїні товариства враз з заведеннями для божевільних видано в тій державі минулого року 8.550.000 дол. Обчислено, що місто Новий Йорк враз з безчисленними приватними заведеннями добродїїними і поодинокими горожанами видасть в біжучім році на добродїїні цілі 13 мільонів доларів. Як раз тільки грошей потрібно на удержанє грецкого королївства.

— **Япанці реформаторами.** Маршалок Ояма на час війни видав розказ, щоби япанські війська підчас перебуваня в однім місци приміщувано все по домах жителїв на воєнім терені. Чистота, харність і порядок япанських жовнїрів, є прямо свїтлим взірвем і правдивим добродїїством для вихованя, в бруді і нехарности зрослого тамошного китайского населеня. Так отже загальні відносини здоровля значно там поліпшили ся. Улиці правильно чистять і закладають публичні парки. Много тамошних жителїв вступило до почтової служби, котра тепер вже правильно функціонує і для Манджурії є прямо початком нової доби розвою.

— **Моя доля.** Стишок під сїм заголовком, написаний Яковом Головацким, доси ще нігде не друкований, містить «Вістник Народного Дома» у Львові в 6. ч. з 1905. Стишок сей звучить:

О шумний Пруте, о ти бистрий Пруте,
Мене ти нинї витай!
Я не надїявсь більше тебе вздрїти,
Вторік сказавши: працїай!

Я сподївав ся — закїм минеть ся
Одно літєнько, зима,
І наша доля вже розіветь ся,
Що-ї нам засяє весна.

А нинї тебе з тугов витаю,
З яков працїає ем вторік,
Но й ту надїю у собі маю,
Що в молод розвилась вік.

Лїта молоді — калїнні луги,
Розкішно цвила як рай,
Весняні цвїти, зелені смуги,
І чистий як слеза ручай.

Опала цвїти — краса змарїла,
Пропало зерно і плід!
Надїє мила! На щось голубила,
Кодсьє здрадила вносїлїд?

Она ся лестить, она ласкає,
І вабить к собі мене,
Цвїтом блискає, рученьку подає,
Хочу-нехочу веде.

І так я в нужді по свїті гоню,
Нїгде покою нема,
Молоді лїта в клопотах роню,
Куда ся кину, біда.

Красна весно, нинїсь воскресла,
На мою гірку печаль,
Усемусь свїту радїсть принесла,
А менї тугу і жалї!

В Коломиї над Прутом 9. березня 1841.

Посмертні оповідки.

— **О. Іларій Подолінський**, гр.-кат. парох в Крученичах коло Мостиск, упокоїв ся дня 22. с. м. в 74. році життя а в 48. святиенства. В. с. п.
 — **Михайло Кошалковський**, учитель при ц. к. семінарії учит. в Сокалі, переживши літ 33, по довгій а тяжкій недузі упокоїв ся дня 25. с. м. В. с. п.

Телеграми

з дня 27. липня.

Київ. Тутешні днівники доносять, що ген. Драгоміров є смертельно хорий.

Одеса. Сего року покликано рекрутів на 15. серпня, се є о три місяці скорше як звичайно. Зроблено се для удержання спокою і порядку.

Штокгольм. З Християнії доносять, що Норвегія годить ся, аби справу розриву Унії передати загальному голосованю зарядженому в тій цілі в Норвегії, але не пристає на нові вибори до штортінгу.

Вашингтон. Перше засіданє мирової япанско-російської комісії відбуде ся дня 5. серпня.

Гамбург. Hamb. N. Ztg. доносить, що російський міністер загр. справ гр. Лямбдорф дізнав ся про намірений візд свого царя з цїсарем Вільгельмом доверва в суботу, а амбасадори російський в Берліні, а німецький в Петербурзі аж в неділю. Стало ся се тому, що оба монархи умовили ся що до візду безпосередно між собою, без ніякого дипломатичного посередництва.

Оголошене.

На просьбу родичів та опікунів, що послають учеників до бучацької гімназії, отворив монастир ОО. Василіян в Бучачі конвікт, адаптуючи на се великим коштом цїлий будинок погімназійний так, що в єго просторах комнатах мають ученики вигідні, окремі салї спальні, окремі до науки, окремі до забави, осібну їдальню, бібліотеку, салю концертну ітн.

В минувшім році шкільним знайшло уміщенє в конвікті 28 учеників; крім двох, всі дістали добрі кляси і обичаї, п'ятох було відзначуючих.

Не слїдуючий рік 1905/6. приготовлено місця на 40 учеників Услівя прийняті: Мисляча оплата 50 корон. Ученики дістають в конвікті крім мешканя і харчу такж пранє, опал, свїтло, обслуґу, в потребі поміч лікарську а поза шкільними годинами зістають все під доглядом і опікою осібно на се призначеного святиенника.

З виправи має ученик принести крім приписаного шкільного мундурка — подушку, ковдру, корик на постіль, 3 простирала на сїнник, 3 простирала на ковдру, 4 пішевки, 6 ручників, 6 сорочок, 6 калісовів, 12 хусточок і 12 шарпеток.

Речивець до зголошеня назначає ся час до 10. серпня. На случай, коли би не зголосило ся достаточне число учеників, буде монастир примушений відступити від наміру удержуваня конвікту, о чім повідмлено би інтересованих зараз по ушлїві 10. серпня.

Зголошеня просимо адресувати: **О. Маріян Повх, Ч. С. В. В.** ректор монастиря і конвікту в Бучачі. 2—5.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 1. серпня 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці **High-Life** представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона гви ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелї, ложї і рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вклади до опроцентованя на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошаджевя коптів посланки можна прислати гроші чеками Шадниці почтової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виписидже-ня (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц. силату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотeki або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділив „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. **31.738 К.**

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

- Вкладки: 1,789,673 К.
- Уділи членів: 133,117 К.
- Ф. резервовий і ин.: 26,576 К.
- Позички уділені: 1,616,402 К.
- Цінні папери: 123,627 К.
- Льовації: 169,456 К.
- На рах. біжучим: 81,968 К.

Житки і паперці

СОКІЛ

можна набувати в „Сокільсьім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

За пезну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи Товариства кредитового земского
- 4% і 4 1/2% листи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінаційні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Всі календарі і часописи можна набувати в „Сокільсьім Базарі“.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейський).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуща, Делятина (чер. Коломню 1/2-30% вкл. в нед. і свята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина,
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуща	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуща, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокалі	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуща, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	11:10	до Белзця, Сокалі, Любачева
10:35	з Ряшєва, Лавочного, Калуща, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуща, Чорткова, Керезмезе
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Кошичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуща
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуща, Заліщик, Київ	4:10	до Ряшєва, Любачева, Хирова.
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Кошичинець, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева, Керезмезе (1/2-30%)
3:45	з Стрия, Тухлі (1/2-30%), Скольного (1/2-30%)	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща
5:00	з Сокалі, Белзця, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуща, Новоселиці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемішля (1/2-30% вкл.), Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сян ка, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичинець, Заліщик, Скали, Івана пустого, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуща, Борислава,		Івана п., Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги на дворець „Підзамче“	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	2:51	посп. до Іцкан, Керезмезе (від 1/2-30%), Калуща
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івана пустого, Скали, Гусятина, Грималова	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги, з двірця „Підзамче“
8:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичинець, Чорткова, Заліщик, Івана п., Скали, Гусятина	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
10:02		11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

Льокальні поїзди.

Приходять на головний дворець:

- з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передполуд. (тільки в неділі і римо-кат. свята), 1:46 попол. (тільки в неділі і р.-кат. свята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.
- з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і свята).
- зі Стрия 10:10 вечер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі свята).
- з Любич 11:52 в ночи (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і р.-кат. свята).

Відходять з головного двірця:

- до Брухович від 14/5 до 10/9 вкл. 5:50 рано, 8:30 рано (тільки що неділі і свята р.-кат.); 12:30 по пол. (тільки що неділі і свята р.-кат.); 2:10, 3:20 попол., 6:10, 7:30 і 7:55 веч.
- до Рави рускої 11:15 в ночи кожної неділі.
- до Янова 8:55 рано, 9:15 передпол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудни.
- до Стрия 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята)
- до Любич вкл. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в нед. і свят.)

ЗАМІТКА: Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано об'єднєно рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі инші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвнїм бюрї ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманна ч. 9.